

Ako si vybaviť mandátny certifikát od SKSI a ako ho používať podľa nového Stavebného zákona

Autor: JUDr., Mgr. Róbert Károlyi

Určite ste už zaregistrovali vo zvýšenej frekvencii pojem **mandátny certifikát** resp. **kvalifikovaný mandátny certifikát**.

EÚ to upravila v Nariadení eIDAS (EÚ) č. 910/2014, na ktorý nadväzuje zákon č. 272/2016 Z.z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu (zákon o dôveryhodných službách). Definoval ho v § 8, kde je uvedené, že „**mandátny certifikát** je **kvalifikovaný certifikát** pre elektronický podpis vydaný fyzickej osobe oprávnenej zo zákona alebo na základe zákona konať za inú osobu alebo orgán verejnej moci alebo v ich mene, alebo fyzickej osobe, ktorá vykonáva činnosť podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ alebo vykonáva funkciu podľa osobitného predpisu²¹⁾ (ďalej len „mandatár“)“.

Napriek tomu, že v odkazoch pod čiarou (20, 21) nenájdete nový stavebný zákon č. 25/2025 Z.z. (ďalej len „Stavebný zákon“), tak ten vo svojich ustanoveniach počíta, že sa bude používať. V § 13 písm. t) ukladá **Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky** povinnosť zabezpečiť činnosť správcu a prevádzkovateľa **informačného systému**. Jeho súčasťou je aj Portál výstavby, ktorý slúži na elektronické podávanie a správu stavebných dokumentov. **V súčasnosti** je jeho používanie **dobrovoľné** (§ 84 ods. 15 Stavebného zákona), lebo **do 31.3.2029** je možné vykonať akýkoľvek procesný úkon stále aj **v listinnej podobe**.

Cieľom zriadenia Portálu výstavby bolo :

- Zrýchlenie stavebných procesov (zníženie byrokratickej záťaže)
- Transparentnosť a lepšia evidencia (digitálna stopa vybraných dokumentácií, úprav a podaní)
- Jednoduchý prístup k informáciám (všetko na jednom mieste)
- Zdieľanie projektovej dokumentácie (všetci majú k dispozícii jednu dokumentáciu)
- zrýchlenie získavania stanovísk od dotknutých osôb a podávanie žiadostí.

Ukladanie dokumentácie stavby do informačného systému upravuje § 8 ods. 3 Stavebného zákona. **Výhodou je**, že okrem toho, že **nie je nutné tlačiť** množstvo strán technických správ a výkresov, tak takto **uložená dokumentácia** v informačnom systéme

sa považuje za dokumentáciu, ktorá **bola sprístupnená** aj na stavenisku, aj u stavbyvedúceho a po kolaudácii stavby aj u vlastníka stavby. Zároveň takto uloženú dokumentáciu je možné využiť aj pri jej **doručovaní adresátovi**, kde bude postačovať uviesť informáciu s priamym odkazom na miesto, kde je prostredníctvom informačného systému adresátovi dostupná (§ 81 ods. 6 Stavebného zákona).

Začiatok procesu ukladania dokumentácie začína **žiadostou na začatie konania** (podľa § 50 Stavebného zákona), ku ktorej sa priloží aj projektová dokumentácia. Na Portáli výstavby k tomu potrebujete **kvalifikovaný elektronický podpis**, čiže **mandátny certifikát**.

Ako sa zaregistrovať na Portáli výstavby a ako využívať jeho funkcionality nájdete vo [video návode](#) na ich web stránke.

Národný bezpečnostný úrad SR vedie zoznam tzv. [Trusted List](#), kde sú uvedené **všetky certifikačné autority**, ktoré sú oprávnené vydávať kvalifikované certifikáty resp. mandátne certifikáty. HaZZ medzi nimi nie je, čo vyplýva aj z ich [oznámenia](#) na ich web stránke. Jedinou z nich však je aj První certifikační autorita, a.s., pre ktorú vykonáva **registračnú autoritu** naša partnerská organizácia - [Slovenská komora stavebných inžinierov \(SKSI\)](#).

Presný postup ako získať mandátny certifikát prostredníctvom SKSI je uvedený na ich [web stránke](#). Nájdete tam podrobný postup (krok za krokom). Dôležitou podmienkou pre vydanie mandátneho certifikátu je mať predtým vydanú **[kryptografickú \(čipovú\) kartu](#)**, ktorú vydáva tiež SKSI.

SKSI vydáva mandátne certifikáty pre nasledovné oprávnenia :

- Oprávnenie 1287: Autorizovaný stavebný inžinier (ASI)
- Oprávnenie 1288: Autorizovaný stavbyvedúci (ASV) - hlavný stavbyvedúci pre vyhradené stavby
- Oprávnenie 1289: Autorizovaný stavebný dozor (ASD) - stavebný dozor pre vyhradené stavby
- Oprávnenie 1290: Odborne spôsobilá osoba na výkon činnosti energetickej certifikácie budov (EHB)
- Oprávnenie 1291: Odborne spôsobilá osoba na výkon činnosti stavbyvedúceho (SV)
- Oprávnenie 1292: Odborne spôsobilá osoba na výkon činnosti stavebného dozoru (SD)
- Oprávnenie 1293: Autorizovaný kontrolný inžinier (KI) - pre vyhradené stavby
- Oprávnenie 1301: Špecialista požiarnej ochrany (ŠPO)

Dôležitá informácia pre špecialistov PO je, že k Žiadosti o vydanie kvalifikovaného mandátneho certifikátu je potrebné **doložiť** okrem Osvedčenia o odbornej spôsobilosti špecialistu PO aj **doklad**, ktorý potvrdzuje túto odbornú spôsobilosť špecialistu PO, ktorý nie je starší ako 3 mesiace, **ktorý Vám vydá Ministerstvo vnútra SR Prezídium HaZZ na vlastnú žiadosť**. Preto je potrebné si ho vyžiadať ešte pred podávaním Žiadosti o vydanie kvalifikovaného mandátneho certifikátu. Uvedený postup bol dohodnutý medzi zástupcami SKSI a PHaZZ, aby sa eliminovali nedostatky, ktoré vznikajú pri vydávaní inými certifikačnými autoritami. Na rozdiel od SKSI tie vydávajú mandátne certifikáty nie len na 1 rok, ale aj na dlhšie obdobia (viac rokov), pričom vôbec nezohľadňujú platnosť osvedčenia o odbornej spôsobilosti špecialistu PO. Pre nich je relevantné, že v čase vydávania mandátneho certifikátu bolo osvedčenie platné. **Uvedený postup nepovažujeme za korektný, lebo okrem toho, že platnosť mandátneho certifikátu bude nesúladný s platnosťou osvedčenia, bude zároveň spôsobovať nezákonný postup odborne spôsobilých osôb, ak budú v tomto období osvedčovať projektovú dokumentáciu vkladanú do informačného systému na Portáli výstavby.**

Ambíciou tohto článku nebolo porovnávanie cien za vydávanie nosiča mandátneho certifikátu (čipová karta, USB token, USB čítačka o veľkosti SIM,...) ani cien za vydanie samotného mandátneho certifikátu, lebo tie závisia od viacerých faktorov.

Chceli sme vám len v stručnosti popísať problematiku mandátnych certifikátov a upriamiť vašu pozornosť aj na výhody ale aj na nástrahy s tým spojené.

Vzhľadom k tomu, že SKSI je organizáciou, s ktorou úzko spolupracujeme, tak odporúčame našim členom, aby využili práve ich služby. Nespornou ďalšou výhodou oproti ďalším certifikačným (registračným) autoritám je, že SKSI na svojej stránke zverejňuje aj [zoznamy, registre a evidencie oprávnených osôb](#), medzi ktorými uvádza aj špecialistov PO, ktorým vydala mandátny certifikát.